

EUROOPAN KOMISSIO
Henkilöstöhallinnon ja turvallisuustoiminnan pääosasto

**TIETOJA ELÄKKEELLE JÄÄNEEN KUOLEMANTAPAUKSEN
VARALTA**

HYÖDYLLISTÄ TIETOA

Kuoleman kohtaaminen on vaikeaa. Samaan aikaan on vielä hoidettava erilaisia hallinnollisia toimia ja huolehdittava taloudellisista seurauksista, joita ei ehkä ole koskaan tullut ajatelleeksikaan.

Tilanne voi tuntua vielä monimutkaisemmalta perheistä, jotka eivät ennestään tunne Euroopan komission toimintaa.

Tämä opas on laadittu komissiosta eläkkeelle jääneitä ja heidän lähiomaisiaan varten.

Siihen on koottu hyödyllinen tieto eläkkeelle jääneen kuoleman varalta ([henkilöstösääntöjen](#) mukaisesti).

KENELLE KUOLEMASTA ON ILMOITETTAVA EUROOPAN KOMISSIOSSA?

Eläkeyksikkö lähettää perillisille tarvittavat tiedot:

- täytettävät lomakkeet: henkilö- ja pankkiyhteystietolomakkeet
- toimitettavat asiakirjat: kuolintodistus ja tarvittaessa perinnönjaosta vastaavan notaarin yhteystiedot
- tietoja perillisten käytettävissä olevista palveluista (sairausvakuutuskassa, sosiaalipalvelut).

PMO

Puhelin: (+32-2) 29 11 111

SISÄLTÖ

1.	HENKILÖTIETOJEN PÄIVITTÄMINEN ON TÄRKEÄÄ	3
2.	MITÄ KUOLEMANTAPAUKSEN JÄLKEEN ON YLEENSÄ TEHTÄVÄ?	3
3.	MITÄ ASIAKIRJOJA LÄHETÄN EUROOPAN KOMISSIOLLE?	3
4.	OSALLISTUUKO TOIMIELIN HAUTAUSKULUIHIN?	4
5.	MITÄ TAPAHTUU VAINAJAN ELÄKKEELLE?	4
6.	MITEN PERHE-ELÄKETTÄ HAETAAN?	4
7.	MITEN LAPSENELÄKETTÄ HAETAAN?	5
8.	MITÄ TAPAHTUU KOMISSION MAKSAMILLE PERHELISILLE?	6
9.	SÄILYYKÖ SAIRAUSVAKUUTUSSUOJA?	6
10.	TALOUDELLINEN TUKI LÄHTÖPAIKKAKUNNALLE PALAAMISEEN?	6
11.	LESKEN JA LASTEN VEROTUS	7
12.	PSYKOSOSIAALINEN TUKI	7

1. HENKILÖTIETOJEN PÄIVITTÄMINEN ON TÄRKEÄÄ

Komission on saatava työntekijöihinsä tai näiden lähiomaisiin yhteys hätätapauksessa. Tämän vuoksi on tärkeää, että työntekijä pitää ajan tasalla henkilötietonsa: kotiosoitteen, yksityispuhelimen numeron, lähiomaisen puhelinnumeron hätätapauksia varten ym.

Henkilötietokannan tietoja pääsee muuttamaan luottamuksellisesti suojatulla sähköisellä lomakkeella osoitteessa <http://www.cc.cec/SYSPEP2/per/viewPerson.do#>.

Tiedot voi ilmoittaa PMO:lle myös puhelimitse soittamalla numeroon (+32-2) 29 11 111.

2. MITÄ KUOLEMANTAPAUKSEN JÄLKEEN ON YLEENSÄ TEHTÄVÄ?

Lainsäädäntö voi vaihdella maittain, mutta yleensä kuolemantapauksen jälkeen on hoidettava seuraavat asiat:

- Ota yhteys hautausoimistoon hautajaisten järjestämiseksi. Toimistosta saa usein paljon tietoa, ja se voi auttaa monissa asioissa.
- Ilmoita tarvittaville tahoille: kunnan viranomaisille, konsulaatille, komissiolle jne.
- Pyydä kuolintodistus toimivaltaisilta viranomaisilta. Hautausoimistot voivat yleensä pyytääsi huolehtia tästä.
- Pyydä kuolinsyytä koskeva lääkärintodistus kuoleman todenneelta lääkäriltä.
- Ota yhteyttä notaariin selvittääksesi perinnönjakoon liittyvät vaiheet.

3. MITÄ ASIAKIRJOJA LÄHETÄN EUROOPAN KOMISSIOLE?

Toimita sosiaalipalvelulle mahdollisimman pian

- kuolintodistus ja tarvittaessa todistus siviilisäädystä kuolinhetkellä
- lesken ja lasten tai muiden lähiomaisten yhteystiedot ja pankkiyhteystiedot sosiaalipalvelun toimittamilla tai seuraavien linkkien kautta löytyvillä henkilötieto- ja tilitietolomakkeilla:
 - https://commission.europa.eu/publications/financial-identification_fi
 - https://commission.europa.eu/publications/legal-entities_fi
- jäljennös kaikkien perillisten henkilökortista
- todistus 18–25-vuotiaiden lasten kirjautumisesta oppilaitokseen, jos nämä olivat vainajan kuolinhetkellä tämän huollettavia; tämä todistus on toimitettava erikseen joka vuosi.

4. OSALLISTUUKO TOIMIELIN HAUTAUSKULUIHIN?

Yhteisen sairausvakuutusjärjestelmän mukaan kuolemantapauksen yhteydessä maksetaan 2 350 euron avustus hautauskuluihin.

Huom. Hautausavustuksesta ei saa kuitata yhteiseen sairausvakuutusjärjestelmään kuuluvan henkilön velkoja sairausvakuutusjärjestelmälle, paitsi jos järjestelmään kuuluva henkilö tai järjestelmään kuuluneen vainajan perilliset antavat suostumuksensa tähän.

Toimivaltainen yksikkö:

PMO RCAM – Indemnité funéraire (hautauskulut)

Postiosoite: Commission européenne / RCAM – Indemnité funéraire – 1049 Bruxelles

Puhelin: **(+32-2) 29 11 111**

klo 9.30–12.30

Sähköposti: PMO-RCAM-BRU-FRAIS-FUNERAIRES@ec.europa.eu

Sisäinen asiakirja:

<https://myintracomm.ec.europa.eu/staff/EN/health/specific-events/Pages/funeral-expenses.aspx?ln=en>

5. MITÄ TAPAHTUU VAINAJAN ELÄKKEELLE?

Vainajan eläke maksetaan leskelle, tai jos leskeä ei ole, huollettaville lapsille kuolemaa seuraavan kolmannen kuukauden loppuun saakka. (Henkilöstösääntöjen 70 artikla)

Jos leskeä tai huollettavia lapsia ei ole, tätä korvausta ei makseta.

Toimivaltainen yksikkö:

PMO Pensions (eläkkeet)

Puhelin: **(+32-2) 29 11 111**

6. MITEN PERHE-ELÄKETTÄ HAETAAN?

Perhe-eläke voidaan myöntää tietyin edellytyksin ([henkilöstösääntöjen liitteessä VIII oleva 4 luku](#)):

- vainajan puolisolle, jos
 - lainvoimainen avioliitto on solmittu ennen eläkkeelle siirtymistä ja se on kestänyt vähintään vuoden
 - lainvoimainen avioliitto on solmittu eläkkeelle siirtymisen jälkeen ja se on kestänyt vähintään viisi vuotta
- eronneelle puolisolle, joka ei ole mennyt uudelleen naimisiin ja joka voi todistaa, että hänellä oli vainajan kuolinhetkellä oikeus saada tältä elatusapua.

Avioliittoon rinnastetaan tässä yhteydessä rekisteröity parisuhde ainoastaan siinä tapauksessa, että se täyttää kaikki [henkilöstösääntöjen liitteessä VII olevan 1 artiklan](#) ehdot, erityisesti että osapuolilla ei ollut mahdollisuutta solmia laillista avioliittoa jäsenvaltiossa.

Perhe-eläkettä

- on haettava vuoden kuluessa kuolemasta, tai oikeus perhe-eläkkeeseen päättyy ([henkilöstösääntöjen liitteessä VIII oleva 42 artikla](#))
- maksetaan kuolemaa seuraavasta neljännestä kuukaudesta lähtien tai, kun on kyse entiselle puolisolle maksettavasta perhe-eläkkeestä, ensimmäisestä kuolemaa seuraavasta kuukaudesta lähtien
- maksetaan kunkin maksukuukauden 15. päivän sijasta kuukauden lopussa
- ei makseta enää, jos sen saaja solmii uuden avioliiton.

Toimivaltainen yksikkö:

PMO – Survie (perhe-eläkkeeseen oikeutetut)

Puhelin: **(+32-2) 29 11 111**

klo 9.30–12.30

Sähköposti: PMO-SURVIE@ec.europa.eu

Sisäinen asiakirja:

<https://myintracomm.ec.europa.eu/staff/EN/family/survivors-pension/Pages/index.aspx?ln=en>

7. MITEN LAPSENELÄKETTÄ HAETAAN?

Lapseneläke myönnetään kuolinhetkellä huollettavana oleville lapsille enintään siihen kuukauteen saakka, jona lapsi täyttää 26 vuotta, jos hän opiskelee tai on ammatillisessa koulutuksessa. ([Henkilöstösääntöjen 80 artikla](#))

Jos lapsi on vammainen, eläkettä voidaan tietyissä tapauksissa maksaa myös 26 ikävuoden jälkeen (ks. [henkilöstösääntöjen liitteessä VII olevassa 2 artiklassa](#) esitetyt edellytykset).

Toimivaltainen yksikkö:

PMO – Survie (perhe-eläkkeeseen oikeutetut)

Puhelin: **(+32-2) 29 11 111**

klo 9.30–12.30

Sähköposti: PMO-SURVIE@ec.europa.eu

Sisäinen asiakirja:

<https://myintracomm.ec.europa.eu/staff/EN/family/survivors-pension/Pages/children.aspx?ln=en>

8. MITÄ TAPAHTUU KOMISSIION MAKSAMILLE PERHELISILLE?

Jos leskelle myönnetään perhe-eläke, hän saa lapseneläkettä saavista lapsista perhelisää samoin edellytyksin kuin vainaja. Huollettavana olevasta lapsesta maksettava lisä on [henkilöstösääntöjen 67 artiklan](#) mukaisesti kaksinkertainen.

Toimivaltainen yksikkö:

PMO Pensions – Allocations familiales (eläkkeet ja perhelisät)

Puhelin: (+32-2) 29 11 111

klo 9.30–12.30

Sähköposti: PMO-PENSIONS-ALLOCATIONS-FAMILIALES@ec.europa.eu

9. SÄILYKÖ SAIRAUSVAKUUTUSSUOJA?

Perhe-eläkettä saava puoliso, joka ei itse ole yhteisen sairausvakuutusjärjestelmän jäsen, tulee automaattisesti sen ensisijaiseksi jäseneksi heti leskeksi tultuaan. Yhteisen sairausvakuutusjärjestelmään kuuluminen on pakollista. Jäsenmaksu lasketaan perhe-eläkkeen perusteella.

Perhe-eläkkeen saajat, jotka jo kuuluvat jonkin sosiaaliturvajärjestelmän piiriin, voivat halutessaan jatkaa entisessä järjestelmässään ja käyttää yhteistä sairausvakuutusjärjestelmää täydentävänä järjestelmänä. ([Henkilöstösääntöjen 72 artikla](#))

https://myintracomm.ec.europa.eu/staff/EN/health/insurance/Pages/membership.aspx?ln=en#staff_ease

Toimivaltainen yksikkö:

PMO Régime Commun d'Assurance Maladie (RCAM) (yhteinen sairausvakuutusjärjestelmä)

Puhelin: (+32-2) 29 11 111

klo 9.30–12.30

Sisäinen asiakirja: <https://webgate.ec.europa.eu/staffcontact/app/#/staff/Membership/form>

10. TALOUDELLINEN TUKI LÄHTÖPAIKKAKUNNALLE PALAAMISEEN?

Taloudellinen tuki lähtöpaikkakunnalle palaamiseen myönnetään niiden henkilöiden osalta, jotka ovat päättäneet palveluksensa komissiossa kuolemaansa edeltäneiden kolmen vuoden kuluessa, perillisten tai vainajan tavaroiden siirtämistä varten viimeisimmästä asemapaikasta lähtöpaikkakunnalle tai paikkaan, joka sijaitsee enintään vastaavalla etäisyydellä.

Korvattavat kulut määritetään ennen muuttoa esitetyn kustannusarvion perusteella ja asiasta vastaavan yksikön suostumuksella.

<https://myintracomm.ec.europa.eu/staff/EN/working-conditions/benefits/Pages/removal-expenses.aspx?ln=en>

Toimivaltainen yksikkö:

PMO Pensions – Droits à la cessation (tehtävien päättymiseen liittyvät oikeudet)

Puhelin: **(+32-2) 29 11 111**
Sähköposti: PMO-DEPARTURE-RIGHTS@ec.europa.eu

11. LESKEN JA LASTEN VEROTUS

Perillisten on maksettava perintövero vainajan irtaimesta ja kiinteästä omaisuudesta. Heidän valitsemansa perintöasioista vastaava notaari neuvoo asiassa.

Puolison ja huollettavien lasten on maksettava EU-veroa EU:n toimielinten maksamista eläkkeistä. Näistä eläkkeistä kannetaan yhteisön vero, ja ne on vapautettu EU:n jäsenvaltioiden kansallisista veroista.

Tämä verovapaus ei kuitenkaan merkitse vapautusta eläkkeensaajan asuinmaan pakollisesta vuotuisesta veroilmoitusmenettelystä.

Asiasta on mahdollista keskustella oikeudellisen neuvonantajan kanssa sovittavassa tapaamisessa.

Toimivaltainen yksikkö:

Bureau d'accueil (Vastaanotto- ja neuvontatoimisto)

Puhelin: **(+32-2) 296 66 00 ma-pe klo 9.00–12.00 ja 14.00–16.00**

Sähköposti: HR-BXL-WELCOME-OFFICE@ec.europa.eu

12. PSYKOSOSIAALINEN TUKI

Jos ilmenee erityisiä vaikeuksia, sosiaaliavustajat voivat tarjota perheille psykososiaalista tukea.

Pyrkimyksenä on löytää yhdessä sopivia ratkaisuja toimielimen puitteissa ja/tai yhteistyössä ulkoisten palvelujen kanssa. Tässä voidaan hyödyntää henkilökohtaisia lähitapaamisia tai verkkotapaamisia.

Avun hakeminen ennen kuin ongelmat pahenevat on ensimmäinen askel niiden ratkaisemiseksi.

